

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

Vt Lite Pendente Nihil innovetur. Titvlvs XVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

fulletis. Ideoque decernimus, amodo possessionem prescripta ecclesie (salvo iure, quod idem prepositus in petenda ecclesia habere dignoscitur) abque contradictione qualibet habeatis. Ut autem nostre definitionis sententia inviolabiliter observetur, eam Apostolico duximus patrocinio roborandam.

CAP. II.

Tempus amale non currit missionem passu, si intra illud cautionem iudicibus, vel alteri eorum alia absentibus, obtulit: licet per eos seu per eam receptam non fuerit. Et est casus notabilis secundum hanc collectionem.

Clemens III. Episcopo & Archiepiscopo Eboracensi.

Um sicut accepimus inter P. Subdecanum b. & Abbatissam & conventum sancte Trinitatis super ecclesia de Cap. e quatio verteretur: de Thaurino d. & de Corinth. Abbates, ac Archidiacon. Chima. a sede Apostolica delegati, moniales ipsas rei servanda causa, in possessionem rei petite miserunt. Vnde cum hoc ad Subdecani e notitiam pervenisset, ad Archidiacon. predictum accessit, & offerens ei sistendi iudicio cautionem (quoniam Abbas de Corinth. profectus erat in Angliam, & Abbas Thaurinens. viam fuerat universa carnis ingressus) possessionem intra annum sibi resignari cum instantia postulavit, sed non potuit obtinere: [1 & 7.] Discretionem vestram mandamus, quatenus si est iudicium, sistendi iudicio ab eo cautione recepta, ei possessionem restitui faciat: nec obstare volumus, quod annus elapsus esse proponitur, si per eum non steterit, quod minus intra annum & possessionem receperit, & dederit cautionem.

[1 Tractatu vero temporu moniales quas duximus ad ven. f. n. Abbatem S. Catharina & I. de veteri Pontis. Archid. Rothomagen. literas alias imperarunt, quarum iudicium idem Subdecanus seu assensu, subire recusavit, quod prae. Archiepiscopus habet certa ratione suspensum, & metuit ne eius coniudices ad partem quamlibet eius ausi, de facili traherentur. Quia vero nec in vultu suspensum iudicium compellatur iudicio subici.

CAP. III.

Si passus missionem, repeteri possessionem, allegat se contumacem non fuisse, restituitur in pristinum statum, praestita cautione, & dilata condempnatio expensarum, quam evitat, si postea constiterit eum non fuisse contumacem.

Innocentius III. Urbini & Senagolensi Episcopi.

Um venissent ad Apostolicam, sedem Abbas sancti Angeli, & P. Gal. idem P. proposuit, quod predictus Abbas eum super quadam possessione coram Ioan. Apost. sedis legato traxit in causam: [1 & infra.] Vnum legatus ipse causam commisit iudicibus, secundum ius & bonam tertae consuetudinem b terminandam: quicum secundum ius tantum vellent procedere, praefatus P. nostram audientiam appellavit: sed iudices nihilominus partem adversam in possessionem rerum petitarum inducendam causa custodiae decreverunt, ita quod si usque ad annum & diem praestaret sistendi iudicio cautionem, & parti alteri triginta libras restitueret pro expensis, reciperet possessionem eandem. Cumq; G. sedis Apostol. legatus intra annum fuisset terram illam ingressus, ipse cautionem standi iuri obtulit coram eo, & pos-

a Cap. 2. eod. tit. in 2. compilat. b Subdiaconum. c alie. d. al. Taurinensi. & de colle. Abbates & Archid. Chimetou. al. ita Thaur. & de Comiti. Abbates & Archid. Chimen. e ad quosdam Subdiacon. etc. f Cap. 2. eod. tit. in 2. compilat. Dec. in c. ecclesia S. Maria. de constit. & cap. consultationibus. de off. delegat. & Roma. singul. 414. g In Codic. Barbar. quod cum dicitur Abbas, eum super. quastion. poss. cor. I. sed. Apostolic. traxerunt etc. h Consuetudo terra ligat clerico. Vid. l. 1. c. de summo. Trini. & ubi Da. & deficiente terra consuetudine, tunc ad quam sit revertendum. vid. gloss. in cap. consuetud. dist. 11. c. & canon. illud. dist. 11. c. 12.

sessionem sibi restitui postulavit, paratus expensas restituere factas in litem, quae sex librarum summam (sicut asserit) non excedunt: sed Abbas triginta librarum sibi restitui petiit quantitatem: & infra. Nos igitur ipsum P. cautione praestita in possessionem a credimus reducendum: hoc etiam decernentes, ut si consuetudinem, quam allegat, laudabilem esse constiterit (quia ex hoc sequitur eum rationabiliter appellasse) ad restituendas expensas nullatenus compellatur: alioquin (cum ex hoc appareat eum frustratorie provocasse) ad restitutionem cogatur expensarum illarum, quas Abbatem constiterit propter hoc necessarias in lite fecisse.

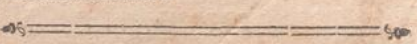
[1 Quod et secundum bonam terra consuetudinem respondere coram eodem asseruit Card.

CAP. IV.

Contra absentem, qui non dimisit procuratorem, facta citatione domi, nullo defendente, si mi sita, hoc dicit, supplicando ad literam, maxime, ut dicitur in gloss. Et est verus & notabilis intellectus.

Gregorius IX.

SI adversarius tuus post citationis edictum, ad remota loca se transferens, procuratorem legitimum non dimisit, & denunciazione publice facta domi, non apparet, qui defendat eundem. Iure petere potes, ut in possessionem earum terrarum, de quibus quastio vertitur, causa custodiae inducaris b.

VT LITE PENDENTE NIHIL INNOVETUR.

TITVLVS XVI.

CAP. I.

Privilegium etiam a Principe impetratum, per quod privatur qui sine causa cognitione lite pendente usu possessionis, tanquam surreptitium non valet, seu tanquam rationi obvium est revocandum.

Alexander III. Eboracensi Archiepiscopo.

Memoria nostra non excidit: [1 & infra.] Sciamus, ut litera prohibitionis, quas ad petitionem Archiepiscopi Cantuariensis tuae fraternitati direximus, nullum praedictum faciant, quo minnstibi & successoribus tuis, liberum sit (quemadmodum vobis est beneficio privilegiorum Apostol. sedis indultum, & tu & praedecessores tui, consuevistis facere) ante vos per totam Angliam deferre crucem, quousque definitiva sententia decernatur, an ecclesia tua de iure hoc debeat habere d.

[1 Qualiter in primo anno nostra provisionis transcriptum literarum se. m. prae. n. Honorii Papa nobis fecerit presentari, in quo continebatur antecessoribus tuis Apostolica benignitate esse indultum, ut tam eis, quam successoribus suis liberum esset per totam Angliam ante se crucem deferre. Nos vero antecessori nostri vestigio inhaerentes, tibi scripti nostri munimine confirmamus, quod antecessoribus tuis erat a praedecessore nostro indultum. Postea vero S. & veneranda me. T. quondam Cantuarien. Archiepiscopus, existimans hoc in praedictum, vel in depressionem iuris & dignitatis suae ecclesiae redundare, exinde cepit quastionem movere, & propter hoc ad sedem Apostol. appellavit, affirmans si bene meminimus, quod tibi & praedecessoribus tuis id nullatenus licuisset. Sic, factum est ut nos tibi per scripta nostra prohibuerimus, ne in provincia

a Decernimus in Codic. Bartol. b Vid. leg. 2. ff. si quis in jus voc. nonierit. per B. c Cap. 1. eod. tit. in 2. compilat. & adde notas huius capituli, in quibus contra haereticos defenditur consuetudo gestandi crucem. d Hostie de iure possunt Archiepiscopi crucem ante se deferre per quavis loca etiam excepta sua provincia. quovis privilegio contrario non obstante. Clemen. ultim. de privileg. & quod dicitur hic gloss. in verbo. de iure, procedit de iure antiquo.

Caruarum, ecclesia donec de causa ipsa cognoscatur ante te cunctis deferre aliqua ratione audeas. Quia igitur per dilectos filios nostros I. & A. clericos nos graviter coram nobis querimoniam deposuisti, asserens quod te de possessione huiusmodi, quam tu & accessores tui habuisti, ante cognitionem iudicis spoliasti, volentes nos tibi tanquam ven. f. nostro deferre, & iura tua integra & libere servare, presentibus literis.]

CAP. II.

Adversarius de adulterio ad separationem tori, non debet lite pendente privari possessione conjugali.

Clemens III. a.

Laudabilem: & fr. b. Queris quando matrimonium adulare contingit, an statim sit carnale commercium suspendendum. [1 & infra.] Ad quod breviter respondemus, quod cum Alexand. III. aperite prohibeat ne ab invicem, donec iusta fiat causa examinatio, separantur, & Symmachi Papa continet institutum, ut praelatus aliquis accusatus, ante probatam adulationem, iure, quod habet in altero, privari non possit.

[1 Aut quomodo dissimulari possit, vel potius sustineri. Ad quod breviter respondemus, quod cum Alexand. III. aperite prohibeat ne ab invicem, donec iusta fiat causa examinatio, separantur, & Symmachi Papa continet institutum, ut praelatus aliquis accusatus, ante probatam adulationem, iure, quod habet in altero, privari non possit.]

CAP. III.

Qui rem litigiosam alienavit, ita quod rehaberi non potest, debet aqua valentem substituere in locum illius: quam alienare non poterit. h. d. cum se.

Innocentius III. Abbati & conventui sancti Sylvestri.

Ecclēsia sancte Marie d. in via lata contra Ioannem de Ateia (qui quasdam possessiones ipsius dicebatur contra iustitiam detinere) movit sub L. iudice quæstionem: & infra. Prohibemus ne possessiones, que successerunt in locum & jus illarum, quas ab Ioanne de Ateia ecclēsia sancte Marie petierat, in Monasterium vestrum ab eodem Ioan. lite pendente translatas, alienare interim præsumatis: ut si ecclēsia sancte Marie de vicio litigiosi contractus, vel de proprietate voluerit experiri (ne si obtinuerit in iudicio, in vanum laboret, monasterio vestro minime possidente) sic, quod evincere valeat & habere.

CAP. IV.

Idem dicit, quod in precedenti.

Idem.

Ecclēsia sancte Marie f. & infra. Possessionem, qua fuerat prætermisso juris ordine, prædicta ecclēsia spoliata, sibi restitui postulabat: & infra. Nos quicquid ab aliis factum fuit (postquam prædecessor noster ad curiam suam idem negotium revocavit) irritum decernimus & inane: & infra. Verum quoniam præfatam possessionem post restitutionem vobis factam ab Ioanne de Ateia, alii locationis titulo assignastis, neque restituere poteratis ecclēsie spoliata: loco ipsius tantundem possessionum æquivalentium, ad arbitrium bonorum virorum, ipsi ecclēsie fecimus assignari: quas, cum alii fuerant pignori obligata, per vos liberari fecimus a creditoribus, qui nobis instrumentum pignoris resignarant.

CAP. V.

Lite decidenda est secundum iura existentia tempore controversie, non autem secundum privilegium imperatorum lite pendente, nisi de lite pendente mentionem faciat.

a Alibi, Celestinus. b Cap. 2. eod. tit. in 2. comp. c Ad quod tibi bre. &c. d Supr. cap. 10. de constit. e qua h. d. ad. fissa sunt, supra integra posita sunt, cap. de constit. f Supr. de constit. cap. 10. in tertio sub titulo de restitut. spoliat. g Iuste possidet. & ibi Bartol. de re iudic.

Honorius III. Cancellario, cantore, & A. canonico Karthyn.

Dilectus filius, magister A. persona et cetera de Bassivilla, exposuit coram nobis, quod cum inter prædecessorem suum ex parte una, & priorem ac monachos de Bassivilla ex altera, super decimis novallium infra fines parochie sue consistendum, quæstio emerisset, ea pendente coram iudicibus delegatis, Abbas & conventus maioris monasterii Turonen. quibus subsunt prior & monachi supradicti, pro se ac membris suis obtinuerunt à sede Apost. indulgentiam super perceptione huiusmodi decimarum: cuius prætextu prior & monachi supradictas decimas sibi vindicare contendunt, licet in indulgentia de dicta quæstione facta mentio non fuisset. Ideoque mandamus, quatenus eidem iudicibus in iungatis, ut (indulgentiam non obstante prædicta) in negotio ipso procedant, juxta traditam sibi formam.

DE SEQUESTRATIONE & fructuum.

TITULVS XVII.

CAP. I.

Res, in quarum facta est missio, non debet sequestrari citius, nisi si inde fuerit violenter eiecus. Vel notabilis sit: sequitur factum loco missum propter scandalum evitandum, tunc etiam oblati cautione & restitui expensis.

Innocentius III. Mediolanen. Archiepisc.

Ad hoc unxit nos Deus: & infra. Abbas de Regula d. nobis exposuit, quod cum M. prædecessor tuus super causa, qua inter ipsum & monasterium suum fuerat agitata, obtinisset Veronensi Episcopo literas destinari, & ipse super iudicio possessionis partim pro monasterio, partim pro Archiepiscopo sententiam protulisset, procurator ipsius monasterii quæstionem de proprietate postmodum intente volente, Archiepiscopus jurisdictionem Episcopi opposuit expirasse, adferens causam possessionis tantum, & non proprietatis fuisse commissam: & quia super possessione pronuntiaverat, semel functus officio suo super quæstione proprietatis deinceps cognoscere non valebat: [1 & infra.] Sed iudex actorem in possessionem (quæ fuerat per ipsum Archiepiscopo adjudicata) propter eisdem contumaciam mitti decrevit, à quo tam Archiepiscopus violenter monasterium eiecit: [2 & infra.] C. Papa prædecessor noster, sic suum interpretatus fuit rescriptum, quod tam causa possessionis quam proprietatis, fuerat iudici delegata, cum absolute & indistincte commissæ fuerit, & eius continentia dividi non deberet: præbatam quoque possessionem pro suo arbitrio sequestrari præcepit, in iungens Reg. & Mutinen. Episcopi, ut de causa possessionis & proprietatis plenus cognoscentes, eam debito fine deciderent, & possessionem ei partim postmodum resignarent, quæ obtineret de proprietate triumphum: [3 & infra.] In eum statum continentiam causa reducimus, in quo fuerat, cum prædictus prædecessor noster causam proprietatis & possessionis Reginen. & Mutin. commisit: mandato sequestrationis penitus revocato. & infra. Ne autem monasterio videatur in suo iure deesse, moderatas expensas (ex quo Episcopus Veron. ipsum in possessionem induci decrevit, usque ad satisfactionis tempus oblati) propter hoc factas sibi restituendas esse censuimus: & à sufficientem præberendi iudicio cautionem.

a Bassivilla, alit. Bassivilla. b In novallibus antiquis ita: De sequestratione possessionis veron. & fructuum. alit. possessionis. c Cap. 1. eod. tit. in 3. compilatione. d Al. de stragula. e Sic abfessum. [1 Ad